
46-й СИМПОЗИУМ МІЖНАРОДНОГО КОМІТЕТУ З ІСТОРІЇ ТЕХНОЛОГІЙ (ІСОНТЕС) НА ТЕМУ «ТЕХНОЛОГІЯ ТА ВЛАДА» 22—27 липня 2019 р., м. Катовіце (Польща)

З 22 по 27 липня 2019 р. у м. Катовіце (Польща) на базі Сілезького університету відбувся 46-й Симпозіум Міжнародного комітету з історії технологій (ІСОНТЕС) на тему «Технологія і влада».

Говорячи про країну та місто, які приймала науковий форум, зазначимо, що Польща — одна з найбільш населених країн Європи з тисячолітньою історією, а Катовіце відоме як центр вугільної та металургійної промисловості. За останні двадцять років Верхня Сілезія зазнала деіндустріалізації в цих галузях, але тут розвиваються галузі високотехнологічної промисловості. Особливості технологічного розвитку Катовіце визначили його обрання для проведення конгресу.

До початку Симпозіуму з 18 по 22 липня 2019 р. було проведено Третю літню школу ІСОНТЕС на тему «Технологія та влада» із триденним інтенсивним семінарським курсом, орієнтованим на аспірантів і молодих докторантів. Обговорювалися питання політичної та військової влади, використання масштабних енергетичних систем та інфраструктурних проектів у суспільстві та ін. Під час інтерактивних дискусійних семінарів слухачі мали можливість вивчати та осмислювати численні аспекти взаємодії між суспільством і технологіями. Щоденні лекції провідних істориків науки та аналіз кандидатських і докторських проектів молодих учених, інформація про які надава-

лась задалегідь, стимулювали учасників до всебічного обговорення власних досліджень, розкриття методологічних і теоретичних підходів до їх проведення.

Літня школа ІСОНТЕС об'єднала 11 учасників із Польщі, України, Німеччини, Словаччини, Канади, Іспанії та Російської Федерації. Україну на заході представляли науковці Інституту досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України — аспірантка О.С. Войтюк та к. іст. н., докторант С.О. Жабін, який брав участь також у 46-му Симпозіумі ІСОНТЕС на тему «Технологія та влада».

Лекторами літньої школи були: А. Кайзер, Королівський технологічний інститут (Стокгольм, Швеція), який виступив з лекцією на тему «Сила інфраструктури у війні»; Л. Кампрубі, Університет Севільї (Іспанія) з лекцією «Технологія та глобалізація: політична економія, дипломатія та стратегія»; М. Геслер, Технічний університет Дармштадта (Німеччина), яка по скайпу провела лекцію на тему: «Сила — безсилля: неоднозначність технології та страхи втратити контроль».

Експерти літньої школи М. Каллапес із Португалії, Т. Мілінтаус і М. Здродовска з Фінляндії керували презентаціями і обговоренням робіт студентів у малих групах. Спільний колоквиум зі зворотним зв'язком завершив роботу школи.

Під час навчання в літній школі студенти мали можливість обмінюватись дослідницьким досвідом з колегами, а також отримати від лекторів та експертів корисні поради, контактну інформацію та перелік рекомендованої літератури для проведення подальших власних досліджень.

Після закінчення літньої школи 22—27 липня 2019 р. відбувся 46-й Симпозіум ІСОНТЕС на тему «Технологія та влада». В ньому взяли участь кілька сотень осіб із країн Європи, Азії та Америки. Відкриття Симпозіуму відбулося у регіональному сеймі Сілезії в м. Катовіце, де учасників привітали віце-ректор Сілезького університету Т. Петшиковський, декан факультету соціальних наук К. Мірошевський та Президент ІСОНТЕС С. Лотиз (Польща). Директор відділу «Артефакти, дія та знання» Інституту історії науки Макса Планка Д. Шефер (Німеччина) виступила із лекцією Кранцберга на тему «Бавовна та шовк. Капіталізм, держави та ринкові режими в сучасних технологічних змінах».

Під час наукового форуму було проведено 51 секцію, тематика яких охоплювала історію транспортної інфраструктури, роль електричної енергії у культурному та політичному розвитку держав, еволюцію військової техніки та соціальні аспекти оборонних технологій, позитивні та негативні впливи енергетики на навколишнє середовище й ландшафт, значення розвитку електроніки, комп'ютерної техніки та інформаційних технологій, водопостачання, авіації та космонавтики, вплив радіо на комунікацію у світі, вивчення змін клімату, забруднення довкілля пластмасами, використання технологій у сільському господарстві, біології, медицині та психології, легкій та харчовій промисловості, формування промислового дизайну, технічної освіти та інших напрямів й аспектів технологічного розвитку.

Наукова програма літньої школи та симпозіуму доповнювалась культурними заходами: екскурсіями до музею комп'ютерів, музею на базі закритого цинкового прокатного заводу «Walcownia Cynku» в м. Катовіце, музею «Башта радіопередачі», до компанії «Aiat» (виробництво робототехніки, телеметрії та електроніки) в м. Глівіце, до Тишської броварні, вугільної шахти, музею Ягелонського університету. Було також проведено традиційні заходи ІСОНТЕС — джазовий вечір Jazz Night та товариську зустріч Gala Dinner.

*О.С. ВОЙТЮК, аспірантка,
С.О. ЖАБІН, докторант,*

*Інститут досліджень науково-технічного потенціалу
та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України*